

CO FUNGUJE JINDE?

INSPIRACE (NEJEN) ZE ZÁKLADNÍCH ŠKOL

TŘÍDA: PROSTŘEDÍ A REŽIM

- SOU Praha Čakovice: **Žáci vymysleli a realizovali školní soutěž ve vánoční výzdobě tříd**
  - Zdroj: SOŠ a SOU Čakovice: *Vánoční výzdoba tříd* [online], URL: <https://www.sou-cakovice.cz/vanocni-vyzdoba-trid/>.
- Neziskovka Otevřená škola: **Prostor pro volnou práci žáků**
  - Minimálně jednu hodinu týdně se žáci sami ve vyučovací hodině věnují samostatné práci.
  - Zpracovávají téma, které si sami zvolili. Učitel je poblíž, aby poradil, odpovědnost je na jednotlivých žácích.
  - **Otázka k diskuzi se žáky:** Jak má učitel takovou práci hodnotit? Pro co se tento styl výuky hodí a pro co ne?
  - Zdroj: Otevřené vyučování, *Wikipedie: otevřená encyklopedie* [online], URL: cs.wikipedia.org.
- ZŠ Hněvotín: **Relaxační balóny místo židlí**
  - Žáci se shodli, že je chtějí, škola to zařídila.
  - Zdroj: Lucie Herberová: Nevozte děti do Olomouce! Naše třídy mají i gauč, olomoucky.denik.cz (21. 11. 2008).

ŠKOLA: PROSTŘEDÍ A REŽIM

- Základní škola Ohradní, Praha 4: **Venkovní amfiteátr**
  - Vítězný návrh ze soutěže „Lepší škola“, který připravili přímo žáci školy.
  - „Proč být zavření ve škole, když je venku krásně,“ řekl o amfiteátru jeden z žáků, kteří ho navrhli během diskuse ve školním parlamentu.
  - Amfiteátr se skládá z relaxační zóny se skluzavkou, lavic umožňujících venkovní výuku či divadelní představení. Odměnu ve výši 50 000 Kč ze soutěže doplnil výtěžek z dobročinného běhu a příspěvek městské části.
  - Zdroj: Vít Drbal: V Amfiteátru se budou děti z Michle učit relaxovat, praha4.cz (2. 11. 2017)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- **ZŠ Praha 10: Italská kuchyně – salátový bar a školní obědy**
  - Žáci a rodiče volali po proměně jídelníčku. Ředitel jejich volání vyslyšel: škola zřídila salátový bar a možnost dát si italský oběd.
  - Za stravování v školní jídelně je zodpovědný ředitel + vedoucí školní jídelny, tvorba jídelníčku se řídí jednak finanční částkou (rodiče platí suroviny, stát platí mzdy kuchařek, energie a další výdaje), jednak tzn. „spotřebním košem“ – předepsaným složením (kolik má být masa, kolik sacharidů, kolik mléčných výrobků, zeleniny atd.). Zdá se, že jsou všichni šťastní.
  - Zdroj: Jan Bělohubý: Salátové bary jsou už téměř ve všech ZŠ Prahy 10, nasepraha10.cz (24. 4. 2014).
- **ZŠ Jílové u Prahy, ZŠ Bílá: Vytvoření vlastních pravidel**
  - Žáci nejprve diskutovali v hodině v menších skupinkách, kdy měli za úkol naformulovat pět povinností a pět práv žáka.
  - Jednotlivé skupinky představily své návrhy před tabulí, z těch, které se opakovaly, zvolily ty, na kterých se třída shodla, že jsou přesnější.
  - V rámci školního parlamentu je představili zástupci jednotlivých tříd a pravidla, na kterých se shodli zástupci většiny tříd, se stala součástí školního řádu.
  - Žáci si zavedli „žolíka“ – dá se použít jednou měsíčně jako omluva ze zkoušení nebo písemky (pouze u žáků, co nemají žádné přestupky proti školnímu řádu).
  - Zdroj: *Pravidla pro otevřené vyučování* [online], URL: <http://www.otevrene-vyucovani.cz/pravidla/pravidla.htm>.

VÝUKA: OBSAH A FORMA

- **Škola da Vinci, Dolní Břežany: Žáci hodnotí pedagogy**
  - Soukromá škola (MŠ, ZŠ, gymnázium), školné 110 000 Kč ročně.
  - Žáci jsou vedeni k tomu, aby poskytovali zpětnou vazbu i vůči pedagogům. V případě dlouhodobé a velmi konkrétně podložené nespokojenosti se případ projednává na školním shromáždění a může vést až k propuštění pedagoga.
  - Ve škole není parlament ani třídní samospráva, každý týden je třídnická hodina, která je zaměřena na řešení konkrétních problémů a pravidelné (minimálně jednou za 3 měsíce) sněmy celé školy (dříve než žáci něco vnesou, musí si připravit argumenty a předem získat podporu).
  - Zdroj: Škola Da Vinci [online], URL: www.skoladavinci.cz.

- ZŠ Dr. Malíka, Chrudim: **Sebehodnocení**
  - Doplňuje hodnocení učitele, které může být slovní nebo pomocí známek.
  - Žáci jej vyplňují sami například na konci každé hodiny nebo na konci týdne/čtvrtletí/pololetí.
  - Funkce: informativní funkce, didaktická, formativní (výchovná) – sebepojetí žáka, může indikovat problémy se sebevědomím, učí žáky pracovat s chybou.
  - Úskalí a problémy: nekritičnost žáka (stejně často podceňování i přeceňování schopností).
  - Zdroj: ZŠ Chrudim, Dr. J. Malíka: Školní řád [online], URL: <http://www.zsmalika.cz/rodic/skolni-rad.aspx>.
- Škola da Vinci, Dolní Břežany: **Žáci si rozhodují, co se budou učit**
  - Výuka češtiny například probíhá společně pro osmou a devátou třídu, žáci si mohou vybrat, zda půjdou do skupinky zabývající se literaturou, mluvnicí nebo tvůrčím psaním, ale mají povinnost zúčastnit se minimálně tří bloků od každého.
  - Podle vyučujících vede tento postup k zodpovědnosti (ale zároveň dodávají, že ne každý to zvládá).
  - Žáci mají právo se učitele zeptat, proč se danou věc učí, a on to musí umět obhájit: „Když si to neobhájím, tak se to prostě neučíme.“
  - Zdroj: Škola Da Vinci [online], URL: www.skoladavinci.cz.